

Reflectie, wat is dat?

Leren is niet alleen kennis opdoen, simpel dingen uit je boek leren en een toets kunnen maken. Leren is ook vaardigheden ontwikkelen. Weten hoe je moet handelen en daarin steeds beter worden.

Daarom is het belangrijk dat je tijdens en na een opdracht kritisch naar jezelf kijkt om zo te leren van hetgeen je doet. Terugkijken en vooruitkijken dus! Dat noemen we reflecteren.

Je manier van werken moet ook beoordeeld kunnen worden. Daarom moet je regelmatig een reflectieverslag schrijven.

Reflectieverslagen worden vaak gevraagd bij grotere opdrachten als een boekverslag, een stageverslag, een werkstuk, een GPO enzovoorts. Ze kunnen ook onderdeel zijn van de voorbereiding op een functioneringsgesprek.

In een reflectieverslag omschrijf je wat je gemaakt hebt, we noemen dat het product. Daarnaast geef je weer hoe je het gedaan hebt: het proces.

In een reflectieverslag beoordeel je jezelf dus. Daarvoor kun je de mening van anderen goed gebruiken. Vraag ook eens een groepsgenoot of een docent om je werk en werkhouding te beoordelen.

Daarnaast kijk je vooruit: wat ga je in de toekomst anders of beter doen. Welk onderdeel haal je uit wat je geleerd hebt met een opdracht. Daarom stel je in een reflectieverslag een concreet leerdoel vast voor de toekomst. Alleen zo ben je heel bewust bezig met het ontwikkelen van vaardigheden.

Tenslotte: een reflectieverslag is altijd persoonlijk. Dat betekent dat je een reflectieverslag altijd individueel maakt.

Wanneer je het moeilijk vindt om aan de hand van de onderstaande omschrijving een reflectieverslag te schrijven, kun je natuurlijk altijd nog eens de informatie van leerjaar 3 terugzoeken...

Wat? – het product

- In dit onderdeel van je reflectieverslag geef je een korte omschrijving van de opdracht.

Hoe? – het proces

- Geef een uitgebreide omschrijving van het proces.
- Beschrijf ook welke problemen je tegenkwam en hoe je die (eventueel samen met anderen) hebt opgelost.
- Neem een bronvermelding op. Verantwoord op een overzichtelijke manier welke informatie je gebruikt hebt.

Wat zeggen anderen? – de feedback

- Vraag anderen om hun mening over je werk en werkhouding:
 - Vraag hiervoor een groepsgenoot waarmee je hebt samengewerkt.
 - Benader (eventueel) een andere klasgenoot die jou kan vertellen hoe je gewerkt hebt.
 - Maak een afspraak met je (vak)docent om je werk en werkhouding te beoordelen.
 - Benader (eventueel) een andere docent die jou kan vertellen hoe je gewerkt hebt.
- Beschrijf de feedback die je gevraagd en gekregen hebt.
 - Op welke manier heb je feedback gevraagd?
 - Welke sterke punten werden genoemd?
 - Welke minder sterke punten werden genoemd?
 - Kun je je vinden in de benoemde punten?

En nu? – de toekomst

- Kijk terug op het product.
- Kijk terug op het proces.
- Kijk terug op de feedback.
 - Wat ga je met de feedback doen?
- Kijk vooruit naar de toekomst.

Begrippenlijst

Beroepsvaardigheden	– Onderdelen van je werkhouding die overal op de werkvloer inzetbaar zijn. Zie www.ecoteam.nu .
Docent	– De persoon die zich voor jou uit de naad werkt, altijd voor je klaar staat en nooit krijgt wat hij verdient.
Feedback	– Positieve en opbouwende kritiek op je werk en werkhouding.
Leerdoel	– Concrete omschrijving van het doel dat je met een opdracht wilt, kunt, moet bereiken.
Opdracht	– Een verzameling eisen en werkzaamheden die moeten leiden tot een eindproduct.
Proces	– De manier waarop je tot een eindproduct komt.
Product	– Het eindproduct van de opdracht. Kijk voor producteisen op www.ecoteam.nu .
Reflectie	– Het terugkijken op, vooruitkijken naar en leren van een opdracht.